

20.02.2026

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

«Υπέρογκα πρόστιμα από την ΑΑΔΕ για υποβολή προαιρετικών δηλώσεων»

Τον τελευταίο καιρό έρχονται στο φως της δημοσιότητας περιπτώσεις εξοντωτικών προστίμων που επιβάλλονται από την ΑΑΔΕ σε βάρος λογιστών και επιχειρήσεων για παραβάσεις που αυταπόδεικτα δεν αφορούν πιθανή φοροδιαφυγή. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση λογίστριας στην οποία επιβλήθηκαν πρόστιμα που αθροίζουν πάνω από 60.000 ευρώ, επειδή υπέβαλε εκπρόθεσμα μηδενικές δηλώσεις παρακράτησης φόρου που ο ίδιος ο νόμος και προγενέστερες αποφάσεις της Διοίκησης ορίζουν ως προαιρετικές.

Η υπόθεση αυτή αναδεικνύει μια στρέβλωση, όπου η οικειοθελής συμμόρφωση του επαγγελματία καταλήγει να λειτουργεί εις βάρος του. Ενώ η απόφαση Α.1101/2019 όριζε ρητά ότι οι μηδενικές δηλώσεις παρακράτησης υποβάλλονται προαιρετικά, η νεότερη απόφαση Α.1001/2025 εισήγαγε μια κρίσιμη λεπτομέρεια: όρισε ότι οι δηλώσεις αυτές υποβάλλονται προαιρετικά, υπό την προϋπόθεση όμως ότι αυτό γίνεται εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

Με τον τρόπο αυτό, η διοίκηση φαίνεται να τιμωρεί την επιμέλεια. Αν η λογίστρια του παραδείγματος είχε επιλέξει την πλήρη αδράνεια —να μην υποβάλει ποτέ δηλαδή τις ως άνω δηλώσεις— δεν θα αντιμετώπιζε κανένα πρόστιμο, αφού η υποβολή δεν είναι υποχρεωτική. Από τη στιγμή όμως που επέλεξε να τις υποβάλει εκπρόθεσμα, η προαιρετικότητα χάνεται και η επιμέλεια μετατρέπεται σε αιτία επιβολής κυρώσεων.

Πέρα, όμως, από το παράδοξο της συμμόρφωσης, ανακύπτει ένα επιπλέον ζήτημα αναφορικά με το ύψος των επιβαλλόμενων προστίμων, λόγω μιας εσωτερικής αντίφασης στον νέο Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024). Ενώ η παράγραφος 1 του άρθρου 53 προβλέπει ρητά πρόστιμο 100 ευρώ για εκπρόθεσμες μηδενικές δηλώσεις παρακράτησης φόρου, η παράγραφος 2 εισάγει υψηλότερες κυρώσεις (250 ή 500 ευρώ) για υπόχρεους τήρησης βιβλίων χωρίς να διακρίνει αν προκύπτει φόρος προς καταβολή. Η εγκύκλιος Ε.2059/2025 της ΑΑΔΕ υιοθέτησε την πλέον επαχθή ερμηνεία δηλαδή την επιβολή των υψηλών προστίμων για το σύνολο των δηλώσεων παρακράτησης, εφόσον ο υπόχρεος τηρεί βιβλία, εκμηδενίζοντας ουσιαστικά την ευνοϊκότερη πρόβλεψη του νόμου.

Επειδή η περίπτωση αυτή δεν είναι μεμονωμένη, αλλά αποτέλεσμα κακής νομοθέτησης που πλέον χρήζει επείγουσας διόρθωσης,

ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πώς δικαιολογείται η επιβολή εξοντωτικών προστίμων σε περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής δηλώσεων, οι οποίες βάσει των αποφάσεων Α.1101/2019 και Α.1001/2025 χαρακτηρίζονται ως προαιρετικές και δεν συνεπάγονται καμία απολύτως απώλεια φορολογικών εσόδων για το Δημόσιο;
2. Σκοπεύει το Υπουργείο να προχωρήσει σε νομοθετική αποσαφήνιση του άρθρου 53 του ν. 5104/2024, ώστε να αρθεί η εσωτερική αντίφαση μεταξύ των παραγράφων 1 και 2 και να καταστεί σαφές ότι για μηδενικές δηλώσεις παρακράτησης φόρου το πρόστιμο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 100 ευρώ, ανεξάρτητα από την κατηγορία βιβλίων του υπόχρεου;
3. Προτίθεται η Διοίκηση να αναθεωρήσει την ερμηνευτική εγκύκλιο Ε.2059/2025, η οποία υιοθετεί την πλέον επαχθή εκδοχή προστίμων (250/500 ευρώ) για περιπτώσεις που δεν υφίσταται καν φορολογική οφειλή;
4. Θα εξεταστεί η δυνατότητα ακύρωσης ή διαγραφής των ήδη επιβληθέντων προστίμων που προέκυψαν από αυτή τη στρέβλωση, προκειμένου να προστατευθούν οι επαγγελματίες από την «ποινικοποίηση» της οικειοθελούς τους συμμόρφωσης;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αχτσιόγλου Ευτυχία (Έφη)

Δρίτσας Θεόδωρος

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φωτίου Θεανώ